

Redactioneel

Door de Machtigingswet heeft de Nederlandse regering haar bevoegdheid tot ingrijpen in het maatschappelijk leven onverwacht sprongsgewijs vergroot. Onverwacht, niet alleen omdat de energiecrisis zo plotseling acuut is geworden, maar vooral ook omdat de sociale en politieke ontwikkelingen van de laatste jaren alles eerder lieten vermoeden dan een zo forse concentratie van macht bij de centrale overheid.

Sinds jaar en dag immers liggen de zogeheten gevestigde machten in onze samenleving onder het geconcentreerd vuur van radicalen die niet moe worden te betogen dat de remedie voor alle kwalen te zoeken is in een vergaande, structurele verlegging van zeggenschap naar de basis. 'Democratisering' is de heilige koe van politiek links geworden, niet alleen aanbeden in kringen van anarchisten en maoïsten, maar ook gevoerd en gevierd in ieder gezelschap dat zichzelf niet bij voorbaat politiek wenst uit te rangeren.

En toch blijkt alleen al de aankondiging van een olietekort voldoende om het morrende volk weer in gesloten gelederen te krijgen. De volksvertegenwoordiging, bij herhaling geattaqueerd als een sta-in-de-weg bij 'werkelijke' democratisering, blijkt plotseling een veel te democratisch lichaam om zelfs over centrale beleidsvragen mee te kunnen praten. Het 'alle macht aan de raden' lijkt exclusief van toepassing verklaard op de ministerraad.

De ontwikkeling is niet gespeend van ironie, maar ze is ook leerzaam, met name voor degenen die weten of konden weten dat beleid tegelijk het dragen van verantwoordelijkheid èn het afleggen van verantwoording inhoudt; tegelijk daadkracht en deskundigheid veronderstelt èn zorgvuldigheid en inspraak dient te garanderen. Zelfs is de stelling verdedigbaar dat voortgaande democratisering zonder voortgaande planning niet mogelijk is en vice versa.

Zou dit juist zijn, dan is een consequente wetenschappelijke studie en analyse van technieken en procedures ter beheersing en verandering van maatschappelijke processen geen 'technocratisch' geliefhebber maar een fundamentele voorwaarde tot betere realisering van democratische verlangens. Wèl moet men eisen dat de planners en sociaal-technologen volledige openheid betrachten en zich beijveren hun doeleinden en middelen zonder reserve ter discussie te stellen.

Beleid & Maatschappij wil ook hierbij als medium dienen.

Deskundigheid, ook 'technische' deskundigheid is immers als zodanig kwaad noch goed. Alleen ondoorzichtige en oncritische

deskundigheid is een kwaad, omdat daardoor de macht der deskundigen buiten de grenzen van hun dienstbaarheid wordt uitgebreid.

In deze aflevering wordt in diverse bijdragen het wetenschappelijk en technologisch aspect van beleid toegelicht. *Aquina* informeert ons over het brede veld van de *policy science*, zoals dat zich internationaal manifesteert. *Becker*, reeds enige jaren werkzaam op het terrein van beleidssimulatie, biedt een exposé van deze techniek, mede aan de hand van problemen van het post-secundair onderwijs. *Dr. Boesjes-Hommes* doet verslag van een ontmoeting tussen sociaal-technologen en registreert dat de Westeuropese deelnemers wat argwanend kijken naar het technologische enthousiasme van Amerikanen en Oost-Europeanen — ook op dit terrein een verbond sluitend over onze hoofden heen.

Deze en andere bijdragen worden voorafgegaan door een artikel van *Koot* over uitgangspunten en uitvoering van het welzijnsbeleid.